

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia2012 r.

**w sprawie sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków
odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego
pozbawionego wolności, ich dokumentowania oraz weryfikacji**

Na podstawie art. 116b § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W celu ustalenia w organizmie skazanego obecności alkoholu wykonuje się badanie w sposób nieinwazyjny, za pomocą urządzenia elektronicznego dokonującego pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu metodą: chemicznego utleniania alkoholu, zmiany przewodowości półprzewodnika, utleniania elektrochemicznego albo spektrometrii w podczerwieni, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą naukową, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia.
2. Funkcjonariusze Służby Więziennej, przeprowadzając badanie, o którym mowa w ust. 1, stosują urządzenia znajdujące się w wyposażeniu jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.
3. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli może to służyć usprawnieniu lub przyspieszeniu przeprowadzenia badania, badanie może być przeprowadzone za pomocą urządzenia innego niż wymienione w ust. 2.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654 i Nr 240, poz. 1431.

4. Jeżeli badanie wykonywane jest za pomocą urządzenia zaopatrzonego w ustnik jednorazowego użytku, opakowanie ustnika należy otworzyć w obecności skazanego poddawanego badaniu.

5. W przypadku pozytywnego wyniku potwierdzającego obecność alkoholu w organizmie skazanego, stwierdzonego w trakcie badania należy, jeżeli skazany tego zażąda, zgodnie z instrukcją obsługi urządzenia, przeprowadzić drugie badanie w określonym czasie.

§ 2.

1. Badanie w celu ustalenia w organizmie skazanego obecności środka odurzającego lub substancji psychotropowych wykonuje się za pomocą testerów znajdujących się w wyposażeniu jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, wykonują funkcjonariusze Służby Więziennej. Badanie to polega na pobraniu, bez dodawania jakichkolwiek substancji, próbek śliny lub moczu i umieszczeniu ich w testerze, zgodnie z instrukcją jego obsługi.

§ 3.

1. Z przebiegu badań, o których mowa w § 1 i 2, w przypadku:

- 1) uzyskania wyniku badania wskazującego na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu lub obecność środka odurzającego lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego,
- 2) gdy skazany odmówił poddania się badaniu urządzeniem dokonującym pomiaru stężenia alkoholu lub testerem,
- 3) negatywnego wyniku badań, na żądanie skazanego,

funkcjonariusz dokonujący badania sporządza protokół, którego wzór określa załącznik nr 1.

2. Do protokołu dołącza się wydruki lub wyniki badań, jeżeli urządzenia stosowane do badań umożliwiają ich wykonanie.

§ 4.

1. W przypadku gdy skazany kwestionuje wyniki badań, o których mowa w § 1 i 2, poddaje się go badaniom laboratoryjnym.
2. Badania laboratoryjne, o których mowa w ust. 1, wykonywane są przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności lub, na podstawie umowy, laboratoria (pracownie, zakłady) analityczne, na zasadach określonych w art. 115 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy.
3. Badania laboratoryjne, o których mowa w ust. 1, polegają na przeprowadzeniu analizy laboratoryjnej krwi pobranej z żyły badanego metodą chromatografii gazowej połączonej ze spektrometrią masową lub inną metodą instrumentalną, w tym: wysokosprawną chromatografią cieczową, wysokosprawną chromatografią cieczową połączoną ze spektrometrią masową lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą medyczną.
4. Krew do badania, w objętości około 5 cm³, pobiera się do dwóch pojemników z zachowaniem następujących warunków:
 - 1) do pobrania krwi używa się sprzętu jednorazowego użytku;
 - 2) do pojemnika, do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji;
 - 3) do dezynfekcji skóry należy używać środków odkażających niezawierających alkoholu.
5. Krew do badań laboratoryjnych pobierana jest przez lekarza, pielęgniarkę lub inną uprawnioną osobę wykonującą zawód medyczny.
6. Pojemniki zawierające krew do badania oznacza się w sposób zapewniający niewątpliwe potwierdzenie tożsamości skazanego, od którego została pobrana krew, a także zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający zmianę ich zawartości w czasie przesyłki. Czynności te wykonuje się w obecności badanego skazanego.
7. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia, decyzję o dokonaniu tego zabiegu podejmuje lekarz.
8. Krew dostarcza się do badań laboratoryjnych niezwłocznie po pobraniu.

9. Do czasu rozpoczęcia badania pobraną krew należy przechowywać w temperaturze od 0 °C do 6 °C.

10. Z przebiegu badania sporządza się protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 2.

§ 5.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

WZÓR

ZATWIERDZAM:

.....
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

....., dnia 201 r.
(miejscowość)

PROTOKÓŁ

z przebiegu badania na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego

1. Dane identyfikacyjne osoby podejmującej decyzję o przeprowadzeniu badania:

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

2. Dane identyfikacyjne funkcjonariuszy przeprowadzających badanie:

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

3. Czas i miejsce przeprowadzonych badań:

.....

4. Imię i nazwisko, imię ojca, data urodzenia skazanego, wobec którego podjęto
decyzję o przeprowadzeniu badania:

.....

5. Okoliczności podjęcia decyzji o badaniu:

.....

6. Rodzaj przeprowadzonego badania:

.....

7. Wynik badania:

.....
(podpis funkcjonariusza sporządzającego protokół)

WZÓR

ZATWIERDZAM:

.....
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

....., dnia 201 r.
(miejscowość)

PROTOKÓŁ

z przebiegu badania laboratoryjnego na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego

1. Imię i nazwisko, imię ojca, data urodzenia osoby badanej:
2. Oświadczenie badanego o chorobach:
3. Data i dokładna godzina pobrania próbek krwi:
4. Data przeprowadzenia badania próbek:
5. Miejsce przeprowadzenia badania próbek:
6. Wyniki badania próbek:
7. Czy badany żąda badania krwi:
8. Uwagi lub zastrzeżenia osoby badanej dotyczące przeprowadzenia badania:

.....
(podpis osoby pobierającej krew)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 116 b § 3 Kodeksu karnego wykonawczego, dodanego do Kodeksu ustawą z dnia 16 września 2011r. *o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 240, poz. 1431). Rozporządzenie reguluje szczegółowe warunki przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego pozbawionego wolności, ich dokumentowania oraz weryfikacji. W obecnie obowiązujących aktach prawnych problematyka przeprowadzania ww. badań nie była uregulowana.

W § 1 opisano zasady, na jakich przeprowadza się badania na zawartość alkoholu w organizmie. Określono urządzenia, przy użyciu których wykonuje się badania. Badanie powinny być wykonywane przez funkcjonariuszy. Jeżeli badanie wykonywane będzie urządzeniem zaopatrzonym w ustnik jednorazowego użytku, opakowanie ustnika należy otworzyć w obecności osadzonego poddawanego badaniu. Jako zasadę przyjęto dokonywanie badań przy pomocy urządzeń będących w wyposażeniu jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Jednak, ze względu na możliwą konieczność przeprowadzenia takiego badania względem osadzonego przebywającego na zewnątrz jednostki np. zatrudnionego, w celu usprawnienia lub przyspieszenia przeprowadzenia badania może ono być przeprowadzone przy użyciu innych urządzeń, będących na wyposażeniu Policji, Straży Granicznej itp.

W § 2 opisano zasady przeprowadzania badań na obecność w organizmie środków odurzających lub substancji psychotropowych. Określono możliwość stosowania testerów analizujących ślinę lub mocz na obecność ww. substancji. Badanie to powinno być wykonane przez funkcjonariuszy.

W § 3 określono sytuacje, w jakich należy sporządzić protokół z przeprowadzonego badania. Określono również konieczność dołączenia wydruków lub wyników badań, o ile urządzenia stosowane do ich przeprowadzania to umożliwiają.

W § 4 określono procedurę postępowania w przypadku, gdy skazany kwestionuje wyniki badań. W sytuacji takiej proponuje się przeprowadzenie badań laboratoryjnych, które ostatecznie zweryfikują poprawność badań. Określono procedury pobierania krwi do celów badań laboratoryjnych oraz zasady postępowania w tym zakresie. Określono również sposób dokumentowania przeprowadzenia badania laboratoryjnego.

W § 5 określono termin wejścia w życie rozporządzenia – 14 dni od dnia ogłoszenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia dotyczy osób pozbawionych wolności oraz funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Projekt rozporządzenia został przedłożony do konsultacji Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, a także został przesłany do wiadomości Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa wyraził akceptację dla projektu w uchwale Prezydium Zarządu Głównego z dnia 15 grudnia 2011 r., Nr 218-VII/2011. Helsińska Fundacja Praw Człowieka w stanowisku z dnia 23 grudnia 2011r., l. dz. 3639/2011/PIP, nie zgłosiła zastrzeżeń do projektu rozporządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Koszty związane z wejściem projektowanego rozporządzenia pokrywane będą z wydatków bieżących więziennictwa. Wydatki Służby Więziennej na badania skazanych kształtują się na poziomie ok. 130 tys. zł rocznie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania prawne nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Zainteresowanie pracami nad projektem.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” – stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej

w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) i w tym trybie nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem.

Informacja dotycząca notyfikacji projektu.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r., Nr 65, poz. 597).

Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.